

TREBALLS ARQUEOLÒGICS AL VINYET (SITGES, EL GARRAF), 1996

JOAN GARCIA TARGA

Una vegada més, la realització d'una obra d'infraestructura (en aquest cas un parc) a la zona adjacent a l'església del Vinyet (Sitges) ens ha permès conèixer una mica més la significació d'aquest lloc en època ibèrica i romana.

Tot i que els treballs van ser curts, ens van permetre posar al descobert dos murs que configuraven una de les cantonades d'una habitació de forma rectangular. La cronologia dels materials ceràmics que es trobaren dins d'aquesta zona situada al sud-est de l'església seria del segle III abans de Crist, aproximadament.

TREBALLS ARQUEOLÒGICS AL VINYET (SITGES, EL GARRAF), 1996

INTRODUCCIÓ

Ai llarg dels dies 25, 26, 27 i 28 de juny de 1996 es varen dur a terme treballs de sondeig amb màquina excavadora sota control arqueològic als terrenys situats a la banda sud de l'església del Vinyet (Sitges, el Garraf) (*vegeu-ne figura 1: plànol de situació*). La finalitat d'aquests treballs era confirmar la no afectació de les futures obres a realitzar en aquest indret sobre possibles estructures arqueològiques. Tot i que el projecte d'execució d'una plaça pública en aquest lloc no n'afectava el subsòl, tot aprofitant l'imminent inici d'aquestes obres, es va considerar adient la realització de tot un seguit de rases per tal de documentar, de forma exhaustiva, l'existència de restes antigues i, bàsicament, la profunditat a la qual es trobaven i l'extensió aproximada.

PRECEDENTS ARQUEOLÒGICS DE LA ZONA D'ESTUDI

Ja des de mitjan segle XIX, però fonamentalment al llarg d'aquest segle, diverses obres d'infraestructura portades a terme als voltants de l'església del Vinyet han constatat l'existència de restes arqueològiques d'època romana. Les troballes més significatives han estat un sarcòfag de pedra, diverses tombes d'època tardoromana, així com lots de ceràmica d'època ibèrica i bàsicament d'època romana: alt i baix imperial.⁽¹⁾

El conjunt d'estructures i materials d'època romana fa pensar en l'existència d'un assentament tipus vil·la que podria correspondre a una família benestant i amb un poder adquisitiu important. El mateix sarcòfag, restes de tesselles de mosaic, restes de pintura de paret i altres elements així ho corroboren.

METODOLOGIA DE TREBALL

Per tal d'agilitar els treballs de sondeig i fer més exhaustiva la recerca, va considerar-se més adient fer servir una màquina excavadora que, sota control arqueològic, anés obrint tot un seguit de rases dins l'àrea afectada pel projecte de construcció de la plaça.⁽²⁾

Van fer-se un total de 26 rases de mides, amplades, orientacions i fondàries diverses (*vegeu-ne figura 2: plànol topogràfic i fotografies 1 i 2*). D'aquesta forma, creiem, que les possibilitats de documentar qualsevol estructura han estat molt elevades.⁽³⁾

Un cop finalitzats els treballs de sondeig, documentades i topografiades les estructures, va procedir-se a tancar les rases i compactar-les per tal de poder-se iniciar els corresponents treballs de construcció.

RESULTAT DELS SONDEJOS

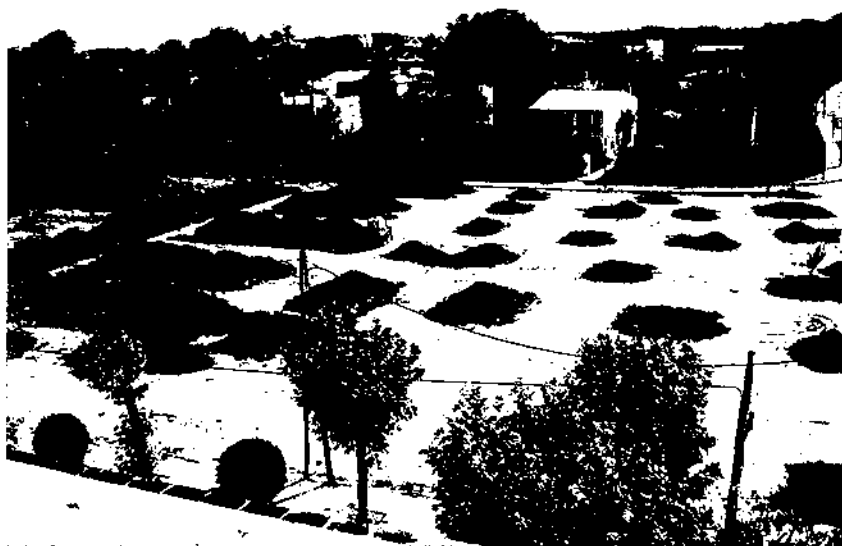
Sobre un total de 26 rases, tan sols tres ens han donat un resultat positiu, però, a la vegada, molt significatiu i important pel que fa a conèixer millor la distribució de l'assentament antic en aquesta zona.

Rases 3 i 4 (*vegeu-ne fotografies 1 i 2 i figura 3: quadre 1 - materials ceràmics*):

Ens han permès de documentar, tant a nivell d'estructures com de materials arqueològics, una ocupació del lloc en època ibèrica de la qual fins aquest moment tan sols teníem coneixement per mitjà de lots de ceràmica cedits per afeccionats locals.

*Fotografia 1: Vista general des de l'església.
Situació de les set primeres rases.*

*Fotografia 2: Vista general des de la banda est.
Situació de la totalitat de les rases efectuades.*

La **rasa 3**: ha permès documentar dos murs que configuren una de les cantonades d'una habitació, suposadament de forma rectangular. Es tracta de paraments típics d'època ibèrica, és a dir: murs de pedra sense morter, amb un mida poc uniforme del material constructiu fet servir i amb una amplada entre 0,30 i 0,40 metres. Les mides d'aquests trams de murs són les següents: el que presenta una orientació nord-sud, 5,40 metres; i el que presenta una orientació est-oest, 2,60 metres.

Al llarg del procés de neteja del mur va recollir-se material ceràmic d'època ibèrica (*vegeu-ne fotografies 3 i 4*).

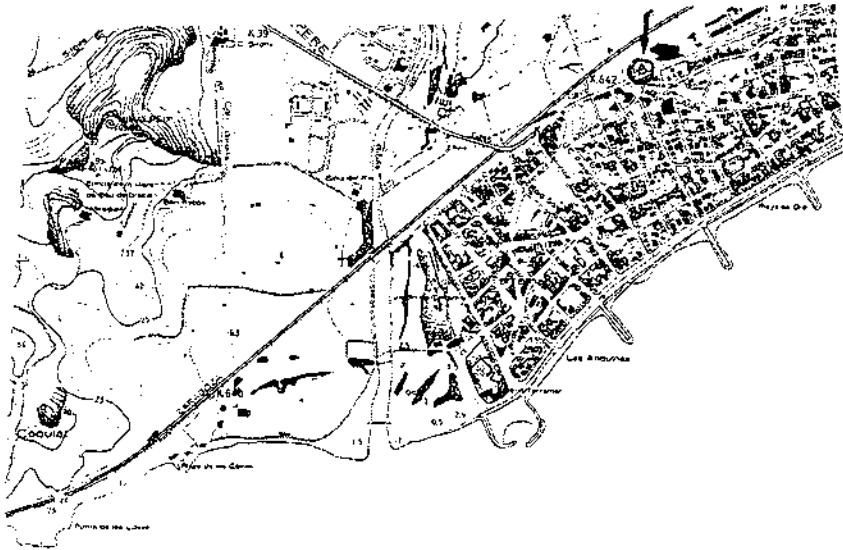
La **rasa 4**: ha permès documentar una forta acumulació de materials ceràmics d'època ibèrica dins d'un nivell de terra cremada amb abundància de carbons, restes òssies d'animals i restes malacològiques. Tot sembla pensar que es tracta bé d'una sitja, o bé d'un paviment d'ús ubicat a l'interior d'una habitació. Aquesta darrera hipòtesi vindria constatada pel fet de documentar-se dins del tall oest de la rasa part d'un carreu de pedra que podria correspondre a un mur (*vegeu fotografia 5*).

Cal destacar que la major part de les restes ceràmiques recollides han estat les corresponents a recipients amfòrics, és a dir, aquells destinats a l'emmagatzemament d'excedents agrícoles (*vegeu figura 3, quadre 1 - Materials ceràmics*). En aquest cas correspondrien, possiblement, als excedents de vi i/o oli produït en aquesta zona.

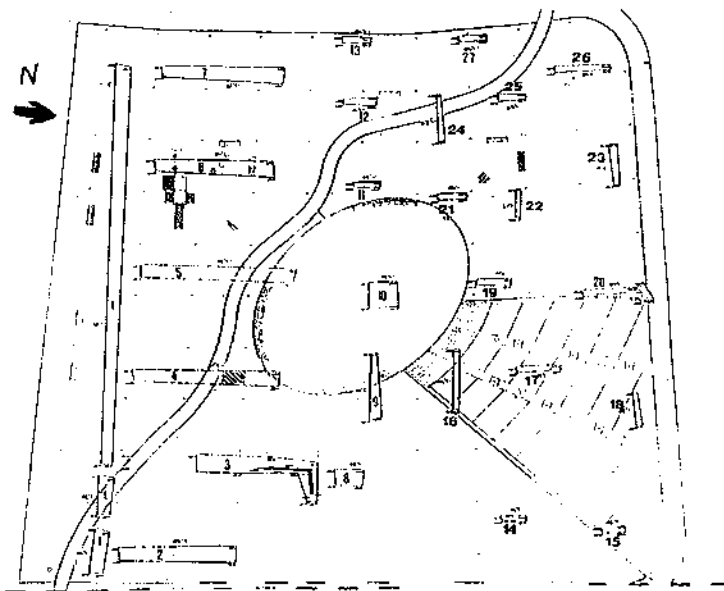
La precisió cronològica sobre les restes documentades en aquest sector és difícil. Manquen ceràmiques d'importació itàlica (ceràmica campaniana i àmfora itàlica, etc.), circumstància que ens podria indicar que ens trobem en un moment anterior a l'arribada generalitzada d'aquests tipus ceràmics, és a dir, dins del segle III abans de Crist. Tot i amb això, la poca superfície delimitada per la rasa 4 (2,50 x 1,10 metres) ens fa ser prudents en aquest aspecte.

Rasa 20

Es tracta del sondeig situat més a prop de l'església dins la superfície sondejada. Ens ha permès registrar tot un lot de ceràmi-

Figura 1: Situació del jaciment dins del terme municipal de Sitges.

Figura 2: Plànol del Projecte de Jardins al Vinyet (arquitecte: Miquel Orriols) amb la situació de les rases efectuades (escala original 1:200 m).

ques d'època romana amb algun boci de ceràmica ibèrica (*vegeu fotografia 2 i figura 4, quadre 2. Materials de la rasa 20*).

Les produccions documentades corresponen a l'època altimperial (segles I i II després de Crist). Majoritàriament corresponen a formes de vaixel·la de cuina produïdes al nord d'Àfrica.

Tot aquest conjunt de materials va aparèixer associat a una alineació de pedres que, tot i no poder-se obrir en extensió, semblava que delimitaven algun tipus d'estructura. Les restes ceràmiques van aparèixer associades a terres cremades. Informacions de gent de la zona ens parlen d'aquesta àrea com a lloc d'abocament de deixalles al llarg d'aquest segle. Tot i amb això, aquest punt presenta un interès significatiu en relació a les troballes localitzades habitualment al voltant de l'església del Vinyet.

La cronologia de les ceràmiques recollides sembla situar-se a mitjans-finals del segle I després de Crist.

Fotografia 3: Vista zenital de la Rasa 3. Murs registrats.

VALORACIÓ GENERAL I CONCLUSIONS

Si bé els treballs de sondeig portats a terme fa tres anys no van reportar-nos cap dada d'interès sobre l'assentament antic en aquest indret (GÓMEZ, 1993),⁽⁴⁾ els efectuats ara sí que ens permeten realitzar tot un seguit de valoracions de caire general:

1. Les restes ceràmiques estudiades amb anterioritat⁽⁶⁾ presentaven una gran abundància de produccions d'època romana. Tan sols alguns bocins corresponien a època ibèrica.

Els treballs de sondeig duts a terme permeten constatar l'existència d'un assentament ibèric en aquest lloc. La seva importància, dimensions i funcionalitat són impossibles de valorar a partir dels treballs realitzats aquests dies. Cal destacar, però, que hi ha restes d'estructures amb pedra, restes d'un possible paviment, evidències d'una certa abundància de grans recipients contenidors i materials ceràmics d'importació. Tots aquests elements ens fan pensar en un assentament de tipus mitjà destinat a l'explotació del territori adjacent i relacionat amb altres assentaments semblats.

Els contactes amb l'exterior permetrien l'arribada de materials ceràmics i productes diferents als produïts al Vinyet.

Assentaments d'època ibèrica a la zona són molt abundants: Darró, el Pedroell (Vilanova i la Geltrú), Can Massalleres i Montgròs (Sant Pere de Ribes), Fondo d'en Roig (Cunit), les Toixoneres (Calafell), etc.

Les restes d'època ibèrica, tot i que presenten una dispersió considerable al voltant de l'església, sembla que es concentren cap al sud-est. Així ho confirmen les troballes fetes ara.

2. En època romana es constata una continuïtat d'ocupació que perdura fins als segles v o vi després de Crist. Restes de tombes, una possible canalització i altres evidències materials (sarcòfag, restes de mosaic, etc.) així ho constaten.

L'ocupació romana sembla que es desenvolupa directament al voltant de l'església. Els exemples de vil·les romanes a la zona del

Garraf són molt abundants: Darró (Vilanova i la Geltrú), Vilarenc (Calafell), el Garrofer de la Cisterna (Sant Pere de Ribes), el Bosquet (Sant Pere de Ribes), etc.

Tot i la falta d'excavació sistemàtica en aquest lloc, les dades superficials i les obtingudes mitjançant les rases constaten una continuïtat d'ocupació d'aquest lloc entre els segles III-II abans de Crist i V-VI després de Crist.

ANNEX: DESCRIPCIÓ DE LES RASES (vegeu *Planimetria*). INVENTARI DE MATERIALS

Dins d'aquest apartat, procedirem a la descripció de cadascuna de les rases efectuades; ubicació general, mides i fondària i trets més significatius. A més, s'afegeix com a apèndix l'inventari de materials recuperats.⁽⁶⁾

S'ha efectuat inventari de materials tan sols d'aquells sondejos en què es va documentar material arqueològic, és a dir, rases 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 20.

Tan sols hem fet descripció acurada d'aquelles rases que ens han aportat bé estructures o bé material arqueològic. La informació que es desprèn de la topografia efectuada serveix per cobrir la mancança d'informació associada a la majoria de les rases efectuades.

RASA 1

1. SITUACIÓ: rasa d'orientació est-oest, ubicada a la banda sud de l'àrea de sondeig.

2. MESURES: aquesta rasa ha estat dividida en tres trams: primer tram: 4,40 x 1,10 i 2,60 metres de fondària mitjana. Segon tram: 3,50 x 1,10 i per 1,90 metres de fondària. Tercer tram: 39 metres de llarg per 1,10 d'amplada i 1,90 metres de fondària mitjana.

3. ESTRATIGRAFIA: poden diferenciar-se diversos nivells de terres:
Primer nivell d'aportació actual per tal d'anivellar la superfície total.
Nivell d'argiles.
Nivell de còdols.
Nivell d'argiles a partir dels 2,00 o 2,10 metres de fondària.

4. TRET SIGNIFICATIUS: es tracta de la rasa més propera a la zona on es van portar a terme treballs de sondeig fa tres anys. Tant aleshores com ara, els

resultats en aquest sector han estat negatius pel que respecta a la documentació d'estructures. Tan sols s'ha recollit un seguit de restes ceràmiques de cronologia diversa. Dins d'aquest conjunt ceràmic, cal destacar un fragment de vora d'àmfora romana.

5. INVENTARI DE MATERIALS:

Ceràmica comuna ibèrica:

1 frag informe

Ceràmica comuna africana:

1 frag informe

Àmfora romana:

(1) frag de vora

5 frags informes

Ceràmica blava catalana:

(2) frag de llavi d'escudilla

1 frag informe de plat

Ceràmica vidrada marró:

(3) frag de vora d'olleta

(4) frag de vora de plat

Ceràmica oxidada moderna:

(5) frag de vora d'escudilla

Ceràmica reduïda moderna:

1 frag informe

Material constructiu: cronologia indeterminada

2 frags informes de teula

RASA 2

1. SITUACIÓ: rasa d'orientació nord-sud, ubicada a la banda est de l'àrea de sondeig. Es situa al límit de l'actual vorera del carrer del Dr. Benaprès.

2. MESURES: 11,20 metres de llarg x 1,10 d'amplada i 2,80 metres de fondària mitjana.

3. TRET SIGNIFICATIUS: s'han registrat restes d'obres d'infraestructura recents, així com gran quantitat de deixalles, fusta, flautes, etc.

4. RESULTAT: ha estat del tot negativa pel que respecta a la documentació d'evidències constructives i/o materials antigues. S'ha recollit, però, una mostra de ceràmica moderna.

5. INVENTARI DE MATERIALS

Ceràmica vidrada marró:
1 frag informe

Ceràmica vidrada verda:
1 frag informe

Ceràmica oxidada moderna:
(1) frag de llavi de baci
(2) frag de base de torreta
5 frags informes

RASA 3

1. SITUACIÓ: rasa d'orientació nord-sud, ubicada a la banda sud-est de l'àrea de sondeig. Posteriorment, el fet de documentar part d'un mur de pedra va obligar a obrir una rasa perpendicular a aquesta just a l'extrem nord de la primera.

2. MESURES: 15,20 metres de llarg x 1,10 d'amplada i 1,50 metres de fondària. La diferència de fondària respecte a les altres rases efectuades s'explica pel fet de trobar part d'un mur situat a 1,50 metres de fondària.

3. ESTRATIGRAFIA:

1. Nivell de terres afegides per anivellar la superfície.
2. Nivell d'argiles.
3. Nivell de còdols de mida petita i mitjana.

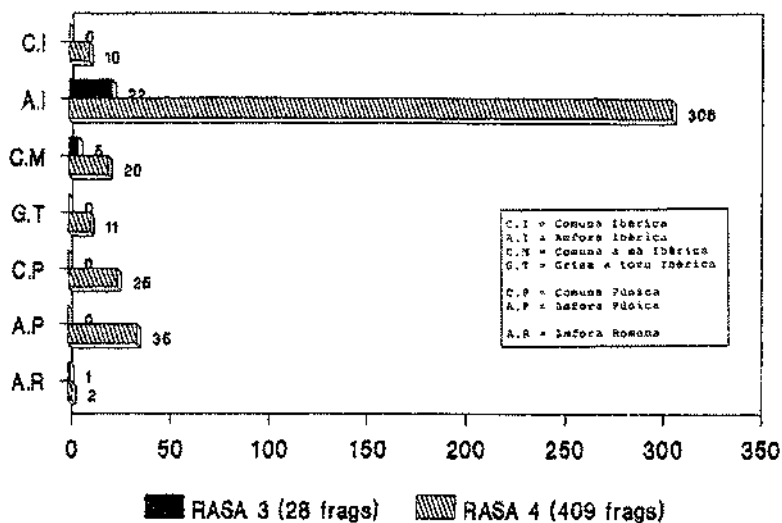
4. NIVELL D'ARGILES, dins del qual es documentaren les restes constructives.

5. RESTES DOCUMENTADES: s'han documentat dos trams d'un mur de pedra que delimita un espai de forma rectangular o quadrangular. El mur descobert inicialment presentava una orientació nord-sud. La corresponent ampliació va permetre delimitar una de les cantonades de l'habitació i part de l'altre mur.

Al llarg del procés de neteja d'aquests murs es van documentar diversos bocins de ceràmica ibèrica.

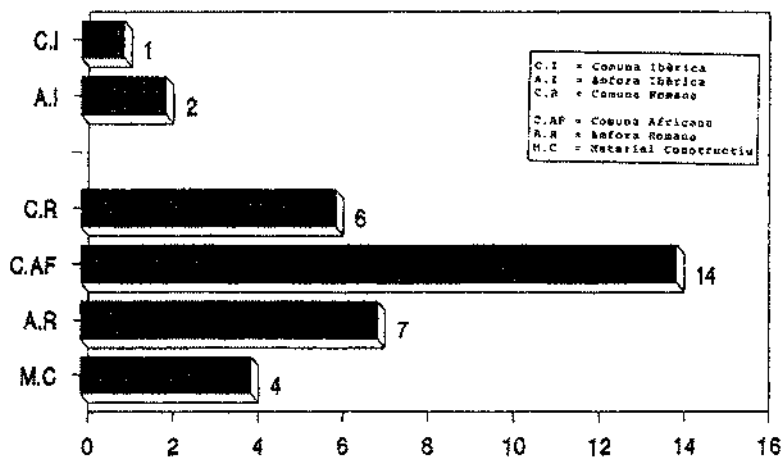
6. CRONOLOGIA: les restes ceràmiques de les rases 3 i 4 presenten una clara homogeneïtat. Corresponen als segles III-II abans de Crist.

7. OBSERVACIONS: sembla clar que s'ha documentat part d'una habitació l'interior que no ha estat excavada, tan sols s'ha resseguit el perímetre extern i intern dels murs registrats inicialment.

Total de fragments: 437

Figura 3: Quadre 1. Materials ceràmics.

Total de fragments: 34

Figura 4: Quadre 2. Rasa 20.

Fotografia 4: Rasa 3. Detall del mur d'orientació nord-sud i la cantonada de l'habitació.

8. INVENTARI DE MATERIALS

Àmfora ibèrica:

- (1) frag d'arrencament de nansa
- (2) frag de nansa
- (3) frag de nansa
- 16 frags informes

Àmfora romana:

- 1 frag informe

Ceràmica a mà:

- 5 frags informes

RASA 4

1. SITUACIÓ: rasa d'orientació nord-sud, ubicada a la banda sud-est de l'àrea de sondeig.

2. MESURES: 14,30 metres de llarg. 1,10 metres d'amplada i 1,95 metres de fondària mitjana.

3. ESTRATIGRAFIA:

- 1. Nivell de terres afegides per l'anivellament de la superfície.
- 2. Nivell d'argiles.
- 3. Nivell de còdols de petita mida.
- 4. Nivell d'argiles on es situen les restes ceràmiques documentades.

4. RESTES DOCUMENTADES:

Situada a 3,50 metres de l'extrem nord de la rasa i en una extensió de 2'50 metres es va registrar una forta acumulació de restes ceràmiques d'època ibèrica. A banda de la ceràmica, restes òssies, terra cremada, carbons, restes metàl·liques i malacològiques són abundants.

Per la varietat de materials i les característiques de la deposició, sembla que pot tractar-se de part d'una sitja, o bé de l'interior d'alguna estructura d'ús quotidià. L'amplada de la zona documentada, 1,10 metres (mesura de la pala excavadora utilitzada) ens va impossibilitar delimitar millor aquest espai i clarificar-ne la funció.

5. CRONOLOGIA APROXIMADA:

De tot el conjunt ceràmic destaquen les produccions de ceràmica i àmfora ibèrica. Comptem també amb produccions de tipus púnics identificables per les seves pastes més rosàcies i per la seva qualitat d'elaboració. El material d'impor-

tació roma és mínim, tan sols dos fragments d'àmfora. Ceràmica grisa a torn i ceràmica a mà completen el conjunt recollit.

Per l'absència de materials ceràmics itàlics, sembla que la cronologia més adient seria del segle III abans de Crist. Hem de tenir en compte que el conjunt recollit es va veure delimitat per l'amplada de la pala excavadora i, per tant, no és possible establir una cronologia més acurada.

6. INVENTARI DE MATERIALS

Ceràmica ibèrica:

- (1) frag de llavi d'olleta. Pasta ataronjada
- (2) frag de lavi i colli de gerra
- (3) frag de llavi i arrencament de nansa de gerra
- (4) frag de llavi de gerra

Àmfora ibèrica:

- (5) frag de llavi
- (6) frag de llavi (2 fragments de la mateixa peça)
- (7-11) frags de nanses i arrencament
- (12) frag de nansa i paret
- (13) frag de pivot. Molt deteriorat
- 190 frags informes d'àmfora ibèrica. Cocció oxidant
- 80 frags informes d'àmfora ibèrica. Cocció òxido-reductora

Ceràmica púnica:

25 frags informes. 15 corresponen a la mateixa peça. Possiblement un morter. Superfície interna de color rosat i externa amb engalba blanquinosa.

Àmfora púnica:

- (14) frag de llavi. Pasta interior de totalitat vermellosa-rosàcia. 2 fragments de la mateixa peça.
- (15) frag de llavi. Pasta beix clara. Desgreixant fi.
- (16) frag de llavi. Pasta interior rosàcia engalba externa. 2 fragments corresponents a la mateixa peça.
- (17) frag de llavi.
- (18) frag de llavi. Tonalitat beix a la part externa i rosàcia a l'interior.
- (19) frag d'arrencament de nansa. Pasta beix i ataronjada. Presenta una rugositat a la superfície externa de la nansa.
- 8 frags informes
- 7 frags informes amb estries a la superfície externa

Àmfora romana:

- (20) frag de nansa. Desgreixant de mica i pedres de petita mida. Molt defectuós el seu estat de conservació.
- 1 frag informe

Fotografia 5: Rasa 4. Detall de la zona amb acumulació de restes materials. A la banda esquerra, pot observar-se part d'un carreu que correspondria a un mur d'orientació est-oest.

Ceràmica grisa a torn:

(21) frag de vora exvasada de bol. 2 fragments de la mateixa peça

(22) frag de vora i nansa d'una gerra.

9 frags informes

Ceràmica a mà:

Presenten coccio oxidoreductora

(23-27) frags de llavis d'olla. Correspondents a peces diferents

14 frags informes

1 frag informe amb decoració de cordons

Metalls:

1 frag de plaqueta de bronze

1 clau de ferro

Fauna i malacologia:

7 frags d'ossos llargs

3 frags de mandíbula d'ovicàpid

9 petxines

RASES 5, 6, 7

1. SITUACIÓ: rases d'orientació nord-sud, situades paral·leles entre elles i també amb relació a les rases 2, 3 i 4. Situades a la part central i oest de l'àrea de sondeig.

2. MESURES:

Rasa 5: 15 m x 1,10 m i per 2,00 metres de fondària mitjana.

Rasa 6: 11,40 m x 1,10 m i per 1,90 metres de fondària mitjana.

Rasa 7: 12,00 x 1,10 m i per 1,80 metres de fondària.

3. ESTRATIGRAFIA: presenten la mateixa estratigrafia que les rases 1, 2, 3, 4.

4. TRETOS SIGNIFICATIUS: tan sols s'han recollit diversos bocins de ceràmica moderna i algun de ceràmica ibèrica i romana. No s'ha constatat cap evidència d'estructura.

5. INVENTARI DE MATERIALS**- RASA 5**

Ceràmica comuna ibèrica:

1 frag informe

Àmfora romana:

1 frag informe

- RASA 6

Àmfora itàlica:

(1) frag de nansa

Àmfora romana:

(2) frag de nansa de Dressel 2/4

Ceràmica romana indeterminada:

1 frag informe

Ceràmica vidrada moderna:

(3) frag de nansa de tupinet

Fauna:

2 fragment d'ossos llargs

- RASA 7

Cap resta material

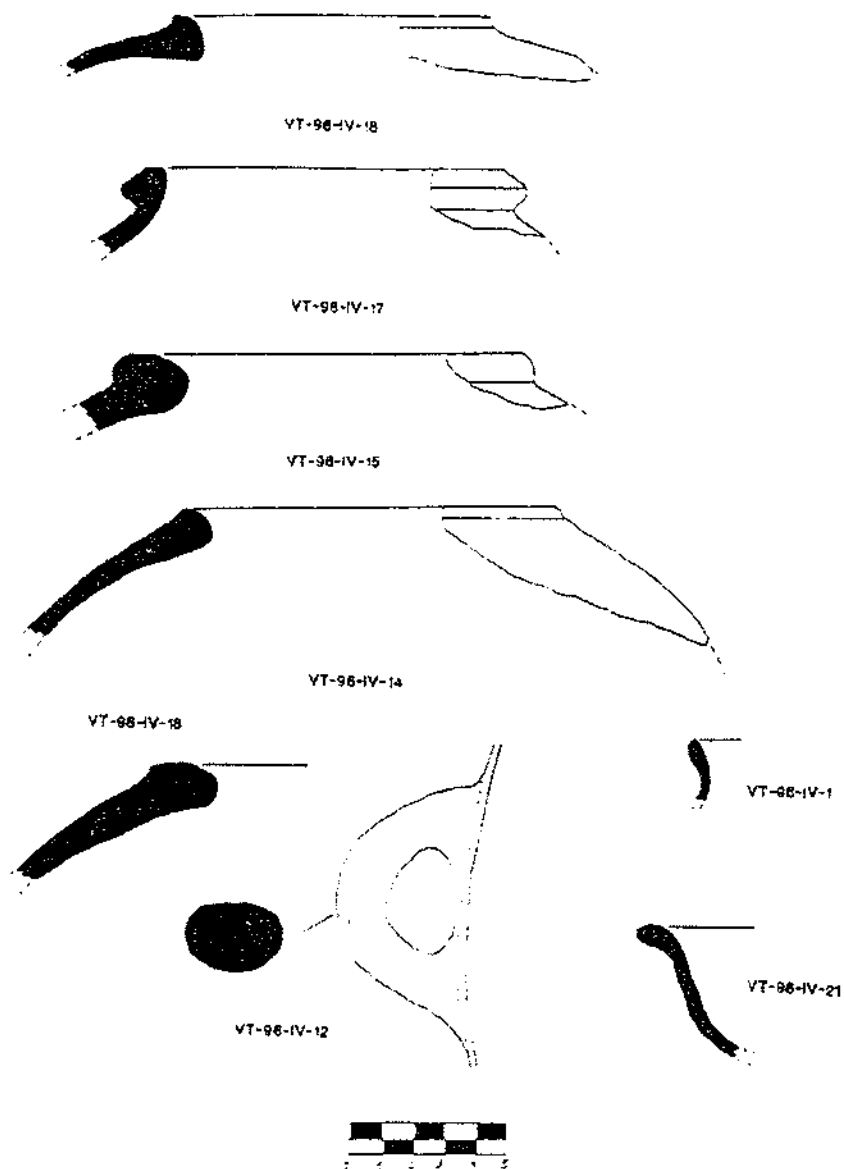

Figura 5: Fasa 4. Materials d'època ibèrica.

RASA 20

(vegeu plànol topogràfic)

1. SITUACIÓ: rasa d'orientació nord-sud. És la més propera a l'església del Vinyet. Situada, per tant, a la part nord de la zona sondejada i al centre d'aquesta superfície. El sondeig va arribar pràcticament fins a la vorera actual del carrer d'Antonio Muntanyola.

2. MESURES: 6 metres de llarg x 2,20 metres d'amplada màxima. La fondària ha estat d'1,60 metres.

3. ESTRATIGRAFIA: sota la terra afegida per anivellar, es va documentar un nivell de graves o còdols de mida petita i mitjana sota del qual hi havia una nivell d'argiles. La profunditat assolida va ser d'1,70 metres.

4. RESTES DOCUMENTADES: a 1,70 metres de fondària es va documentar una petita alineació de pedres dins un nivell de terra argilosa amb restes de carbons i terra cremada. Formant part d'aquest nivell, es van recollir restes ceràmiques d'època romana altimperial (segles I-II després de Crist). Tot i que es va obrir l'amplada inicial de la rasa, no és possible establir quin tipus d'estructura hi ha en aquest espai.

5. INVENTARI DE MATERIALS

Ceràmica comuna ibèrica:

(1) frag de vora d'olleta

Àmfora ibèrica:

2 fragments informes

Ceràmica comuna romana:

5 fragments informes

Ceràmica de cuina africana:

(2) frag de llavi i cerena d'una cassola. Forma Lamboglia 10A.

(3) frag de llavi de cassola. Forma indeterminada

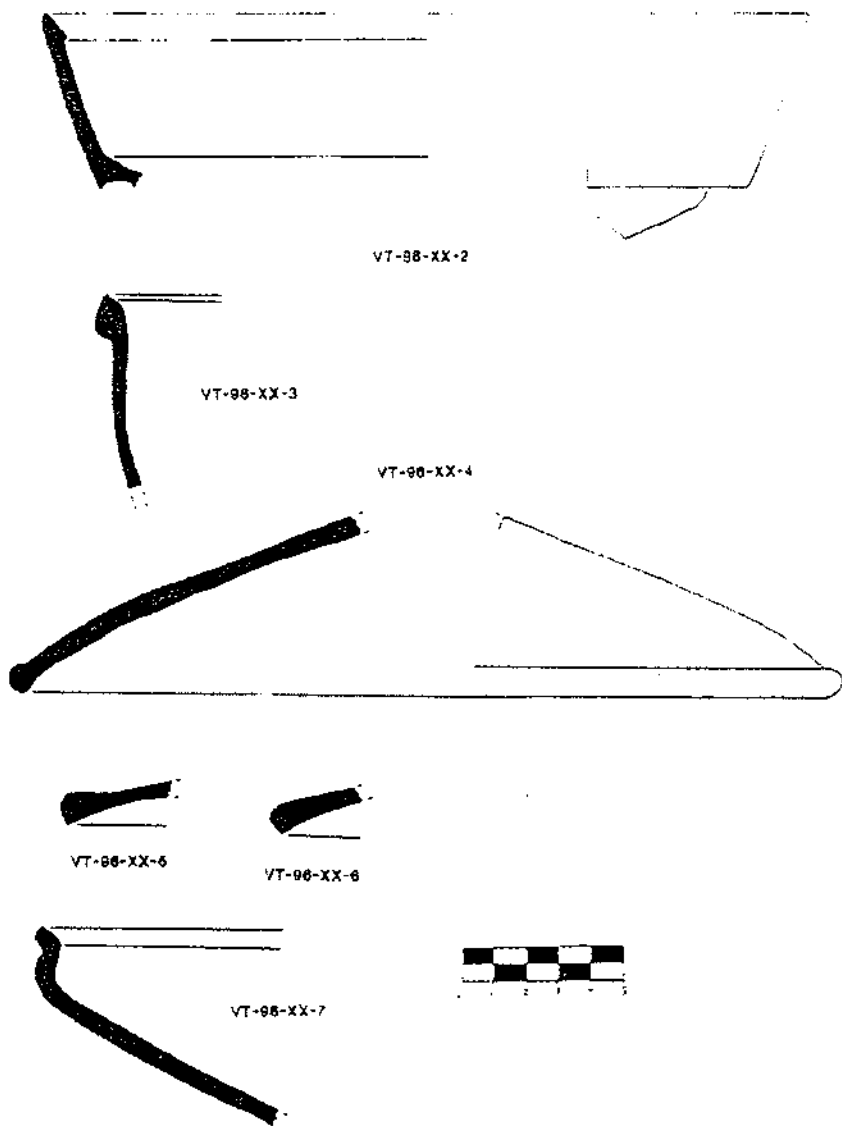
5 fragments informes de cassola. 2 presenten estries al seu interior.

(4) frag de llavi i cos d'un plat-tapadora. Forma Ostia III, fig 332. 3 fragments de la mateixa peça.

(5) frag de llavi i cos d'un plat-tapadora. Forma Ostia II, fig. 332.

(6) frag de llavi i cos d'un plat-tapadora. Forma Ostia II, fig. 302.

2 frags informes de plat-tapadora

Figura 6: Rassa 20. Materials d'època romana.

Àmfora romana:
7 frags informes

Morter:
(7) frag de llavi i cos d'un morter

Material constructiu:
4 fragments informes d'imbrex

Fauna:
4 frags d'ossos llarg
1 falange cremada

Metalls:
1 frag de ferro. Forma indeterminada.

NOTES

- (1) A l'article "Vil·la romana del Vinyet: noves aportacions" (GARCIA TARGA i REVILLA CALVO, en premsa) es fa un recull de les dades materials existents sobre aquest jaciment, completat amb una revisió de la bibliografia. Com a complement, es fa una anàlisi de les restes ceràmiques cedides per afeccionats locals que ens serveix per emmarcar cronològicament l'ocupació i funcionalitat aproximades d'aquest indret.
- (2) El primer dia vàrem treballar amb una màquina giratòria de grans dimensions, l'amplada de la pala era d'un metre. Els següents dies, vàrem continuar les feines amb una màquina Bob Cat, molt més petita. Tant en un cas com en l'altre, el ritme de sondeig va estar marcat per les circumstàncies puntuals de cada rasa. Arribats en aquest punt, volem agrair l'interès demostrat tant pel tinent d'alcalde d'Urbanisme de l'Ajuntament de Sitges, per Construccions Sitges S.A., així com per l'empresa constructora (Roca S.A), que va posar a la nostra disposició tots els mitjans materials i humans per dur a terme aquests treballs.
- (3) Volem agrair la col·laboració del Sr. Miquel Orriols, que ens va facilitar el plànol del Projecte de Jardins al Vinyet.
- (4) GOMEZ, Juana. *Treballs arqueològics al Vinyet*. Memòria inèdita. Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.
- (5) Es tracta de lots ceràmics cedits per afeccionats locals que, al llarg dels anys, han anat recollint fruit d'excavacions clandestines, o bé com a conseqüència d'obres d'infraestructura en aquesta zona.
- (6) Per tal de diferenciar les peces amb forma (vores, nanses, pivots, fons, etc.) dels fragments informes, a les primeres apareix entre parèntesi ( ) el número correlatiu de forma que se li ha donat a l'inventari, dins de cadascuna de les rases.

BIBLIOGRAFIA

- CARBONELL I GENE, J. (1948). "Excavaciones en Santa Maria del Viñet". *Eco de Sitges*, any LVIII, núm. 2.941. Sitges.
- FERRER, A. (1945/46). "El sarcófago romano de Sitges". *Ampuries*, VII-VIII (366-368). Barcelona.
- (1951). "Hallazgo de una necrópolis romana en el Santuario del Viñet (Sitges)". *Ampuries*, XIII (191-195). Barcelona.
- (1955). "Prospecciones arqueológicas en los yacimientos romanos de Sitges y Vilanova y la Geltrú". *Archivo Español de Arqueología*, xxxviii, núm. 91 (174-175). Madrid.
- GARCIA TARGA, Juan, i REVILLA CALVO, Víctor. e.p "VII-la romana del Vinyet: noves aportacions". *Miscel·lània Penedesenca* (en premsa).
- GARCIA TARGA, Juan (1996). *Memòria dels treballs arqueològics al Vinyet (Sitges, el Garraf)*. Servei d'Arqueologia de la Generalitat (inèdita).
- GORGES, J-G. (1977). *Les villes hispano-romaines: Inventaire et problématique archeologiques*. Centre Pierre Paris. París.
- IPAC (1988). *Inventari del Patrimoni Arqueològic. Garraf*. Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.